

REFERAT Byrådet d. 09-10-2025

Mødedato Torsdag d. 09. oktober 2025 kl. 16:00

Mødested Det Gamle Rådhus

Indholdsfortegnelse

Procedurespørgsmål.....	3
2. behandling af budget 2026-29.....	4
Lukket: Høringsvar med følsomme personoplysninger.....	8
Digital godkendelse af tilstedeværelse.....	9

Punkt 249: Procedurespørgsmål

00.01.00-G01-153-22

Indstilling

Byrådet har besluttet, at byrådsmøderne indledes med procedurespørgsmål. Under punktet kan byrådet træffe procedurebeslutninger i relation til den overordnede dagsorden.

Eksempler på beslutninger:

- Sagens placering på dagsordenen ændres, f.eks. at et punkt flyttes frem, hvis der er mange tilhørere til en sag.
- At sagernes rækkefølge ændres ud fra hensyn som sagens hastende karakter, væsentlighed, aktualitet m.v.
- Sager behandles sammen
- At sager afvises fra dagsordenen
- At sager flyttes i mellem den lukkede og åbne dagsorden.

Beslutning

Taletidsregler for 2. budgetbehandling blev godkendt.

Afstemningstema for 2. budgetbehandling blev godkendt.

Punkt 250: 2. behandling af budget 2026-29

00.01.00-S55-4-24

Resumé

Den 25. september 2025 blev der indgået aftale om budgettet for 2026-29 mellem partierne Socialdemokratiet, SF, Radikale Venstre samt byrådsmedlemmerne: Daniel Madié, Bo Vestergaard og Jens Peter Hansen. Som følge heraf er der udarbejdet en række ændringsforslag til det af forvaltningen fremsendte budgetforslag (basisbudgettet). Budgetforslaget inklusiv ændringerne fra den indgåede budgetaftale udgør det samlede budget for 2026-29.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via økonomiudvalget,

1. at ændringsforslag til budget 2026-2029 fra aftalepartierne (inklusive tekniske korrektioner) samt vedlagte aftaletekst godkendes,
2. at udskrivningsprocenten og øvrige procenter/promiller forbliver uændrede i 2026 i forhold til 2025,
3. at Randers Kommune vælger det statsgaranterede udskrivningsgrundlaget for 2026,
4. at der i 2025 foretages reduktioner på 33,6 mio. kr. vedrørende opsparede midler m.m. på både drift, anlæg og jordforsyning som følge af de afledte konsekvenser af budgetaftalen for 2026-2029.
5. at der gives anlægsbevillinger på 96,4 mio. kr. i alt svarende til de afsatte rådighedsbeløb vedr. ramme- og puljebevillinger i 2026 jf. investeringsoversigten,
6. at forvaltningen bemyndiges til at foretage tekniske korrektioner i budgettet (som beskrevet i sagsfremstillingen), hvis det skønnes nødvendigt af hensyn til den koordinerende budgetlægning på landsplan og overholdelse af den samlede service- og anlægsramme på landsplan, der er aftalt mellem regeringen og KL.

Beslutning fra Økonomiudvalget, den 2. oktober 2025, punkt 183:

Indstilles godkendt med 6 stemmer for og 3 stemmer imod. Imod stemte Venstre og Østbroen.

Beslutning

1. at ændringsforslag til budget 2026-2029 fra aftalepartierne (inklusive tekniske korrektioner) samt vedlagte aftaletekst blev godkendt.

15 for: A (10), B (1), F (1), Bo Vestergaard, Daniel Madié, Jens Peter Hansen

13 imod: I (1), L (1), O (1), Q (5), V (5)

3 undlod: Æ (2), Ø (1)

2. at udskrivningsprocenten og øvrige procenter/promiller forbliver uændrede i 2026 i forhold til 2025 blev godkendt.

3. at Randers Kommune vælger det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for 2026 blev godkendt.

4. at der i 2025 foretages reduktioner på 33,6 mio. kr. vedrørende opsparede midler m.m. på både drift, anlæg og jordforsyning som følge af de afledte konsekvenser af budgetaftalen for 2026-2029 blev godkendt.

5. at der gives anlægsbevillinger på 96,4 mio. kr. i alt svarende til de afsatte rådighedsbeløb vedr. ramme- og puljebevillinger i 2026 jf. investeringsoversigten blev godkendt.

6. at forvaltningen bemyndiges til at foretage tekniske korrektioner i budgettet (som beskrevet i sagsfremstillingen), hvis det skønnes nødvendigt af hensyn til den koordinerende budgetlægning på landsplan og overholdelse af den samlede service- og anlægsramme på landsplan, der er aftalt mellem regeringen og KL blev godkendt.

Sagsfremstilling

Den 25. september 2025 blev der indgået aftale om budgettet for 2026-29 mellem partierne Socialdemokratiet, SF, Radikale Venstre samt byrådsmedlemmerne: Daniel Madié, Bo Vestergaard og Jens Peter Hansen (herefter benævnt

aftalepartierne). Alle ændringsforslag som følge af aftalepartiernes budgetaftale fremgår af vedlagte bilag med tilhørende aftaletekst.

Budgetaftalen indebærer, at alle skatteprocenter-/promiller i 2026 forbliver uændrede i forhold til 2025, dvs:

- Udskrivningsprocent: 26,0
- Grundskyldspromille vedrørende produktionsjord: 7,2 promille
- Grundskyldspromille vedrørende øvrige ejendomme: 13,9 promille
- Dækningsafgift af forretningsejendommers grundværdier: 6,2 promille
- Kirkeskatteprocent: 0,89

Med hensyn til udskrivningsprocenten er det forudsat, at denne nedsættes i 2029 fra 26,0% til 25,8%, hvilket giver en beregnet mindreindtægt på 42,3 mio. kr. For at neutralisere dette er der i 2029 placeret en pulje under økonomiudvalget (en forudsat budgetforbedring) på 42,3 mio. kr. til udmøntning senest i 2028 i forbindelse med vedtagelsen af budget 2029-2032.

Budgettet for 2026-29 udgøres herefter af budgetforslaget 2026-29 (med tilhørende budgetbemærkninger) inklusiv tekniske korrektioner og de ændringsforslag der fremgår af budgetaftalen mellem aftalepartierne.

Senest ved byrådets 2. behandling af budget 2026-29 skal det besluttes, om kommunen skal vælge det statsgaranterede eller selvbudgetterede udskrivningsgrundlag i 2026. De aktuelle tal for 2026 viser foreløbigt en økonomisk fordel ved statsgaranti på 30,2 mio. kr.

Fra og med 2026 er det alene udviklingen i kommunens egne variable (udskrivningsgrundlag samt folketal) der indgår, når den endelige opgørelse finder sted i 2029. Følsomhedsberegninger viser, at kommunens egne variable kun med meget lille sandsynlighed vil stige så meget (i forhold til nuværende skøn) at fordelene ved statsgarantien bortfalder. På den baggrund anbefaler forvaltningen, at Randers Kommune vælger statsgarantien i 2026. Der henvises til vedlagte notat om valget mellem statsgaranti og selvbudgettering for en nærmere beskrivelse.

De tekniske ændringer, der har fundet sted efter lukningen af basisbudgettet, er beskrevet nærmere i særskilt notat. Disse korrektioner vedrører primært ændringer på skatte- og tilskudssiden som følge af opdateret model fra KL (med udgangspunkt i Økonomiministeriets Økonomiske Redegørelse fra august 2025 samt opdaterede skattetal). De tekniske korrektioner er indarbejdet sammen med de øvrige ændringsforslag og godkendes sammen med disse.

Der pågår i øjeblikket en koordineret politisk budgetlægning i regi af KL. Formålet er at sikre samlet overholdelse af de rammer for kommunernes udgifter til service og anlæg, som er aftalt mellem regeringen og KL i økonomiaftalen for 2026. Såfremt det bliver nødvendigt, at Randers Kommune bidrager til at løse de resterende udfordringer på udgiftssiden, foreslås det - i lighed med tidligere år - at forvaltningen bemyndiges til at foretage tekniske korrektioner i det endelige budget som indrapportes til Indenrigsministeriet. Disse afgrænses til at omfatte regulering af service- og/eller anlægbufferen (tekniske buffere der er indarbejdet i budgettet med henblik på at sikre mulighed for forbrug af opsparing fra tidligere år), regulering af de skønnede udgifter til jordkøb/byggemodning i 2026 samt omflytning af anlægsudgifter i 2026, der isoleret set også kan betragtes som serviceudgifter. Ingen af de nævnte reguleringer har betydning for kommunens samlede økonomi. Som følge af den koordinerede budgetlægning på landsplan har Randers Kommune foreløbigt nedjusteret servicebufferen fra 40 mio. kr. til 37 mio. kr. og anlægbufferen fra 40 mio. kr. til 27 mio. kr.

Fristen for fremsendelse af ændringsforslag til budgettet fra partier/lister er den 29. september kl. 10.00. De modtagne ændringsforslag fra partier udenfor budgetaftalen vil blive eftersendt dagsordenen efter udløbet af denne frist.

Med hensyn til ændringsforslagene skal det bemærkes, at forvaltningen i forskellig grad har været behjælpelig med teknisk assistance og beregninger. Det er dog alene forslagsstilleren, der står inde for forudsætningerne og muligheden for gennemførelse af forslagene rent indholdsmæssigt - herunder eventuelle afledte virkninger eller dynamiske effekter, som måtte indgå i disse.

Der er modtaget en lang række høringssvar til budget 2026-29. Høringssvarene er inddelt i to sæt bilag: Høringssvar uden følsomme personoplysninger (del 1) og høringssvar med følsomme personoplysninger (del 2). Vedhæftet denne dagsorden er del 1. Del 2 fremgår af særskilt lukket punkt på dagsordenen af hensyn til beskyttelsen af følsomme personoplysninger.

Økonomi

Indenrigs- og sundhedsministeriet har meddelt lånedispensation til Randers Kommune på 17 mio. kr. i 2026. Aftalepartierne er enige om, at der på baggrund heraf optages lån på 17 mio. kr. som (efter fradrag af tilhørende ydelse på ca. 1,1 mio. kr. i 2027 og frem) indgår som generel finansiering af budgetaftalen.

Budgetaftalen forudsætter reduktioner i 2025 vedrørende opsparede midler m.m. på både drift, anlæg og jordforsyning, jf. følgende oversigt:

Konsekvenser af budgetaftale i 2025	Mio. kr.
Drift	
Rethinker Randers - beløb i 2026 finansieres af opsparede midler/mindreforbrug vedr. turisme	-0,6
Finansiering af fodboldanlæg Helsted fra opsparede midler fritidsområdet	-2,4
Anlæg	
Finansiering af Pavillon Toftegården (restbeløb fra 2025)	-7,8
Omprioritering af midler fra skoleområdet til børneområdet (Opsparing i 2025)	-19,8
Jordforsyning	
Udlæg ny brandstation (jordforsyning)	-3,0
I alt	-33,6

Der forudsættes således en samlet reduktion i 2025 på 33,6 mio. kr., hvilket indarbejdes på linje med de øvrige ændringer som følge af budgetaftalen for 2026-29.

Herudover fremgår det af den indgåede budgetaftale, at gælden ved indgangen til 2025 eftergives på socialområdet (voksne og børn) og på familieområdet. I udmøntningen af gældseftergivelsen korrigeres der for opsparing vedr. eksterne projekter. Med eftergivelsen af den gamle gæld ønskes der via de økonomiske handleplaner fortsat fokus på at skabe balance i områdernes økonomi – herunder afvikling af ny gæld fra 2025 og frem.

Som forudsat i budgetforslaget finansieres den forventede ubalance i regnskab 2025 på i alt 18,4 mio. kr. med vedtagelsen af budget 2026-2029.

Af investeringsoversigten fremgår de anlægsrammer og -puljer, hvor der søges om anlægsbevilling i forbindelse med vedtagelsen af budget 2026-29. Det drejer sig om 96,4 mio. kr. Anlægsbevillingerne har ingen likviditetsmæssig betydning, men er byrådets tilladelse til at igangsætte anlægsprojekterne.

Den i budgetforslaget afsatte anlægspulje på 25,6 mio. kr. i 2028 udmøntes fuldt ud og indgår som finansiering af den samlede budgetaftale – herunder finansiering af udgifterne til byrådets undersøgelse af Nordic Waste-sagen på forventet 5,1 mio. kr.

Hvis kommende forhandlinger om finansloven for 2026 betyder tilførsel af ikke-øremærkede midler til kommunen – som ikke er adresseret andre steder i den indgåede budgetaftale - er aftalepartierne enige om, at konkret udmøntning af disse skal drøftes nærmere i kredsen af aftalepartier.

Regeringens finanslovsforslag indeholder et forslag om 'Bedre dagtilbud', som i udgangspunktet indebærer en betydelig underkompensation af mange af landets kommuner – herunder Randers Kommune. Det forventes, at det landspolitiske ønske om et løft af dagtilbudsområdet ender med at blive gennemført på en måde, hvor kompensationen reelt svarer til de kommunale merudgifter. Hvis dette mod formodning ikke sker, vil en eventuel underkompensation for Randers Kommune skulle finansieres i forbindelse med budgetlægningen 2027-2030.

For øvrige økonomiske konsekvenser henvises til vedhæftede ændringsforslag og aftaletekst fra aftalepartierne samt budgetmaterialet i øvrigt.

De obligatoriske oversigter (bevillingsoversigten, investeringsoversigten, takstoversigten og hovedoversigten) eftersendes.

Bilag

budgetaftale-2026-2029

Valg mellem statsgaranti og selvbudgettering i 2026

Tekniske korrektioner til budget 2026-29

Høringssvar til Budget 2026-2029 - del 1

Budgetforslag B2026-2029 - VL EL og BL.pdf

Ændringsforslag B2026-2029 - VL EL og BL.pdf

Østbroen Budgetstekst 2026 -2029 - 280925.pdf

Ændringsforslag B2026-2029 - Østbroen.pdf

Investeringsoversigt 2026-2029 (til 2. behandlingen)

Bevillingsoversigt Drift, anlæg, finans

Hovedoversigt - 2026-29

Takstoversig_opdatering 2 behandlingen.pdf

Punkt 251: Lukket: Høringsvar med følsomme personoplysninger

00.01.00-S55-4-24

Punkt 252: Digital godkendelse af tilstedeværelse

00.01.00-G01-1-23

Indstilling

Der underskrives digitalt for tilstedeværelse på mødet.

Beslutning

Godkendt.